

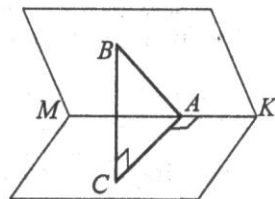
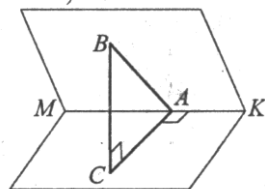
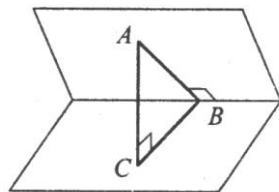
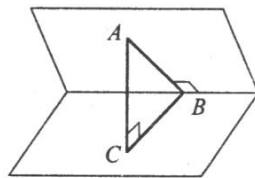
Вправи з теми

**«МНОГОГРАННИКИ
ТА
ТІЛА ОБЕРТАННЯ»**

Частина перша

Двогранний кут

1. Точка A лежить в одній з граней двогранного кута, зображеного на рисунку. З точки A опущено перпендикуляр AB на ребро двогранного кута і перпендикуляр AC на другу грань кута, $AB = 6\sqrt{2}$ см, $BC = 6$ см. Знайдіть величину двогранного кута.
А) 60° ;   Б) 45° ;   В) 30° ;   Г) 90° .
2. Точка A лежить в одній із граней двогранного кута, зображеного на рисунку. З точки A опущено перпендикуляр AB на ребро двогранного кута і перпендикуляр AC на другу грань кута, $AB = 14$ см, $AC = 7$ см. Знайдіть величину двогранного кута.
А) 60° ;   Б) 45° ;   В) 30° ;   Г) 90° .
3. З точки B , яка лежить в одній з граней двогранного кута, зображеного на рисунку, опущено перпендикуляр BA на ребро MK двогранного кута і перпендикуляр BC на іншу грань. Знайдіть величину двогранного кута, якщо $AB = 4\sqrt{3}$ см, $BC = 6$ см.
А) 90° ;   Б) 60° ;   В) 45° ;   Г) 30° .
4. З точки B , яка лежить в одній із граней двогранного кута, зображеного на рисунку, опущено перпендикуляр BA на ребро MK двогранного кута і перпендикуляр BC на іншу грань. Знайдіть величину двогранного кута, якщо $BC = 2\sqrt{3}$ см, $AC = 2$ см.
А) 30° ;   Б) 45° ;   В) 60° ;   Г) 90° .

Призма

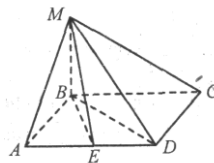
1. Обчисліть площу бічної поверхні прямої призми, основою якої є паралелограм зі сторонами 8 см і 22 см, а висота призми дорівнює 15 см.
А) 900 см^2 ;   Б) 450 см^2 ;   В) 600 см^2 ;   Г) 2640 см^2 .

- Обчисліть площу бічної поверхні прямої призми, основою якої є паралелограм зі сторонами 5 см і 6 см, а бічне ребро дорівнює 8 см.
А) 88 см^2 ;   Б) 176 см^2 ;   В) 240 см^2 ;   Г) 480 см^2 .
- Обчисліть площу бічної поверхні прямої призми, основа якої трикутник зі сторонами 10 см, 12 см і 13 см, а бічне ребро дорівнює 8 см.
А) 70 см^2 ;   Б) 140 см^2 ;   В) 210 см^2 ;   Г) 280 см^2 .
- Обчисліть площу бічної поверхні прямої призми, основою якої є ромб зі стороною 6 см, а висота призми дорівнює 12 см.
А) 432 см^2 ;   Б) 72 см^2 ;   В) 144 см^2 ;   Г) 288 см^2 .
- Обчисліть площу бічної поверхні прямої призми, основою якої є ромб зі стороною 9 см, а бічне ребро дорівнює 5 см.
А) 180 см^2 ;   Б) 360 см^2 ;   В) 405 см^2 ;   Г) 90 см^2 .
- Обчисліть площу бічної поверхні прямої призми, основа якої чотирикутник зі сторонами 8 см, 5 см, 12 см і 9 см, а бічне ребро дорівнює 4 см.
А) 136 см^2 ;   Б) 68 см^2 ;   В) 102 см^2 ;   Г) 140 см^2 .

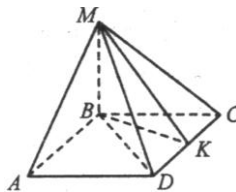
Піраміда

- Обчисліть площу бічної поверхні правильної шестикутної піраміди сторона основи якої дорівнює 8 см, а апофема – 12 см.
А) 288 см^2 ;   Б) 576 см^2 ;   В) 144 см^2 ;   Г) 192 см^2 .

- Основою піраміди $MABCD$, зображеної на рисунку, є прямокутник, бічне ребро MB перпендикулярне до площини основи піраміди, точка E – середина AD .
Укажіть лінійний кут двогранного кута з ребром AD .
А) $\angle MAB$;   Б) $\angle MEB$;
В) $\angle MDB$;   Г) $\angle MCB$.

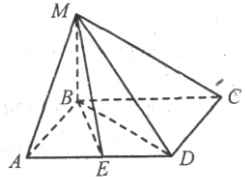

- Основою піраміди $MABCD$, зображеної на рисунку, є квадрат, бічне ребро MB перпендикулярне до площини основи піраміди, точка K – середина CD .
Укажіть лінійний кут двогранного кута з ребром CD .
А) $\angle MAB$;   Б) $\angle MDB$;   В) $\angle MKB$;   Г) $\angle MCB$.

- Обчисліть площу бічної поверхні правильної восьмикутної піраміди, сторона основи якої дорівнює 6 см, а апофема – 16 см.
А) 768 см^2 ;   Б) 384 см^2 ;   В) 256 см^2 ;   Г) 192 см^2 .

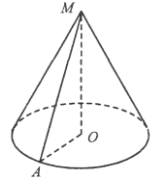
5. Основою піраміди $MFBCD$, зображеної на рисунку, є прямокутник, бічне ребро MB перпендикулярне до площини основи піраміди, точка E - середина AD . Укажіть лінійний кут двогранного кута з ребром AD .

- А) $\angle MAB$;   Б) $\angle MEB$;
 В) $\angle MDB$;   Г) $\angle MCB$.

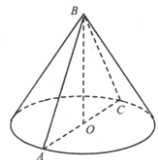
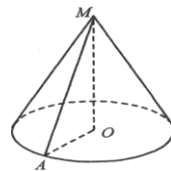
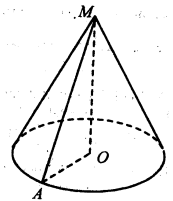
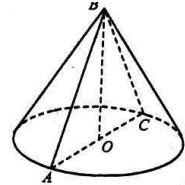
Циліндр

1. Чому дорівнює площа бічної поверхні циліндра, діаметр основи якого дорівнює 4 см, а твірна – 9 см?
 А) $36 \pi \text{ см}^2$;   Б) $72 \pi \text{ см}^2$;   В) $12 \pi \text{ см}^2$;   Г) $24 \pi \text{ см}^2$.
2. Обчисліть площу бічної поверхні циліндра, осьовим перерізом якого є квадрат зі стороною 8 см.
 А) $32 \pi \text{ см}^2$;   Б) $64 \pi \text{ см}^2$;   В) $128 \pi \text{ см}^2$;   Г) $256 \pi \text{ см}^2$.

Конус

1. Висота конуса, зображеного на рисунку, дорівнює 14 см, а кут при вершині осьового перерізу - 120° . Знайдіть радіус основи конуса.
 А) $14\sqrt{3}$ см;   Б) $7\sqrt{3}$ см;   В) $\frac{14\sqrt{3}}{2}$ см;   Г) 7 см.
2. Кут між твірною MA і площиною основи конуса, зображеного на рисунку, дорівнює 60° , висота конуса дорівнює $9\sqrt{3}$ см. Знайдіть твірну конуса.
 А) $\frac{9\sqrt{3}}{2}$ см;   Б) $18\sqrt{3}$ см;   В) 13,5 см;   Г) 18 см.
3. Твірна MA конуса, зображеного на рисунку, дорівнює $16\sqrt{3}$ см і нахилена до площини основи під кутом 60° . Знайдіть висоту конуса.
 А) $8\sqrt{3}$ см;   Б) 24 см;   В) 16 см;   Г) $12\sqrt{3}$ см.
4. Кут між твірною MA і площиною основи конуса, зображеного на рисунку, дорівнює 30° , радіус основи конуса дорівнює $6\sqrt{3}$ см. Знайдіть висоту конуса.
 А) 6 см;   Б) 18 см;   В) $12\sqrt{3}$ см;   Г) $3\sqrt{3}$ см.
5. Радіус основи конуса, зображеного на рисунку, дорівнює

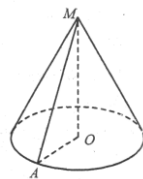

12 см, а кут при вершині осьового перерізу - 120° . Знайдіть твірну конуса.

А) $6\sqrt{3}$ см;   Б) 6 см;   В) $8\sqrt{3}$ см;   Г) 24 см.

6. Твірна MA конуса, зображеного на рисунку, нахилена до площини під кутом 30° , а радіус основи конуса дорівнює $10\sqrt{3}$ см. Знайдіть твірну конуса.

А) 20 см;   Б) $20\sqrt{3}$ см;   В) 10 см;   Г) 30 см.

Куля

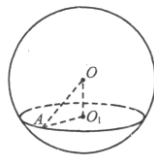
1. Точка A - довільна точка простору. Яку геометричну фігуру утворюють усі точки простору, віддалені від точки A на відстань m ?
А) коло;   Б) круг;   В) сферу;   Г) кулю.

2. Точка A - довільна точка простору. Яку геометричну фігуру утворюють усі точки простору, відстань від яких до точки A не більша за m ?

А) коло;   Б) круг;   В) сферу;   Г) кулю.

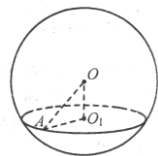
3. У кулі з центром O , зображеній на рисунку, проведено переріз з центром O_1 на відстані 12 см від центра кулі. Знайдіть радіус кулі, якщо радіус перерізу дорівнює 9 см.

А) 10 см;   Б) 12 см;   В) 15 см;   Г) 21 см.

4. У кулі з центром O , зображеній на рисунку, проведено переріз з центром O_1 на відстані 5 см від центра кулі. Знайдіть радіус перерізу, якщо радіус кулі дорівнює 13 см.

А) 4 см;   Б) 6 см;   В) 12 см;   Г) 10 см.

Частина друга

Паралелепіед

1. Основою прямого паралелепіеда є ромб зі стороною a і гострим кутом α . Менша діагональ паралелепіеда нахилена до площини основи під кутом β . Знайдіть площу бічної поверхні паралелепіеда.
2. Основою прямого паралелепіеда є ромб зі стороною a і тупим кутом α . Більша діагональ паралелепіеда нахилена до площини основи під кутом β . Знайдіть площу бічної поверхні паралелепіеда.

Призма

1. Основа прямої призми - ромб з діагоналями 10 см і 24 см. Менша діагональ призми дорівнює 26 см. Обчисліть площу бічної поверхні призми.

2. Основа прямої призми – прямокутний трикутник із катетом 6 см і гострим кутом 45° . Об'єм призми дорівнює 108 см^3 . Знайдіть площу бічної поверхні призми.
3. Обчисліть площу бічної поверхні правильної чотирикутної призми, діагональ якої дорівнює $12\sqrt{3}$ см і нахилена до площини основи під кутом 30° .
4. Основа прямої призми – трикутник зі стороною c і прилеглими до неї кутами α і β . Діагональ бічної грані, що проходить через сторону основи, яка протилежна куту α , нахилена до площини основи під кутом γ . Знайдіть висоту призми.
5. Основа прямої призми – ромб з діагоналями 16 см і 30 см. Більша діагональ призми дорівнює 50 см. Обчисліть площу бічної поверхні призми.
6. Основа прямої призми – прямокутний трикутник із гіпотенузою 8 м і кутом 30° . Об'єм призми дорівнює $48\sqrt{3}$ см^3 . Знайдіть площу бічної поверхні призми.
7. Обчисліть площу бічної поверхні правильної чотирикутної призми, діагональ якої дорівнює $8\sqrt{2}$ см і нахилена до площини основи під кутом 45° .
8. Основа прямої призми – трикутник зі стороною a , протилежним цій стороні кутом α і прилеглим кутом β . Діагональ бічної грані, яка містить сторону основи, до якої прилягають кути α і β , нахилена до площини основи під кутом γ . Знайдіть висоту призми.

Піраміда

1. Висота правильної трикутної піраміди дорівнює 15 см, а апофема – 17 см. Обчисліть площу бічної поверхні піраміди.
2. Сторона основи правильної чотирикутної піраміди дорівнює 2 см, а висота піраміди - $2\sqrt{2}$ см. Знайдіть площу бічної поверхні піраміди.
3. Висота правильної чотирикутної піраміди дорівнює 12 см, а апофема – 15 см. Обчисліть площу бічної поверхні піраміди.
4. Сторона основи правильної трикутної піраміди дорівнює 6 см, а висота піраміди - $\sqrt{22}$ см. Знайдіть площу бічної поверхні піраміди.
5. Сторона основи правильної трикутної піраміди дорівнює 8 см, а бічна грань нахилена до площини основи під кутом 30° . Знайдіть площу повної поверхні піраміди.

6. Основа піраміди – трикутник зі сторонами 13 см, 14 см і 15 см. Знайдіть площу перерізу, який проходить паралельно площині основи і ділить висоту піраміди у відношенні 1:2, рахуючи від вершини піраміди.
7. Сторона основи правильної чотирикутної піраміди дорівнює 4 см, а бічна грань нахилена до площини основи під кутом 60° . Знайдіть площу повної поверхні піраміди.
8. Основа піраміди – трикутник зі сторонами 6 см, 25 см і 29 см. Знайдіть площу перерізу, який проходить паралельно площині основи і ділить висоту піраміди у відношенні 1:3, рахуючи від вершини піраміди.
9. Ребро правильного тетраедра $DABC$ дорівнює a . Знайдіть площу його перерізу, який проходить через ребро DC і середину ребра AB .
10. Бічне ребро правильної трикутної піраміди дорівнює 4 см і утворює з площиною основи кут 30° . Знайдіть площу бічної поверхні піраміди.

Циліндр

1. Висота циліндра дорівнює 8 см, радіус основи – 5 см. На відстані 4 см від осі циліндра паралельно їй проведено площину. Знайдіть площу перерізу, який при цьому утворився.
2. Паралельно осі циліндра, радіус основи якого дорівнює 8 см, проведено площину, що перетинає основу циліндра по хорді, яка стягує дугу, градусна міра якої 120° . Знайдіть площу перерізу, якщо його діагональ дорівнює 16 см.
3. У нижній основі циліндра проведено хорду завдовжки 8 см, яка знаходиться на відстані 3 см від центра цієї основи. Знайдіть площу осьового перерізу циліндра, якщо його висота дорівнює 6 см.
4. Паралельно осі циліндра, радіус основи якого дорівнює $6\sqrt{2}$ см, проведено площину, що перетинає основу циліндра по хорді, яка стягує дугу, градусна міра якої дорівнює 90° . Знайдіть площу перерізу, якщо кут між діагоналлю і вказаною хордою дорівнює 60° .

Конус

1. Через дві твірні конуса, кут між якими дорівнює φ , проведено переріз. Знайдіть площу цього перерізу, якщо висота конуса дорівнює h і утворює з його твірною кут α .
2. Через дві твірні конуса, кут між якими дорівнює α , проведено переріз. Знайдіть площу цього перерізу, якщо радіус основи конуса дорівнює R , а твірна утворює з площиною основи кут β .

Сфера

1. Довжина лінії перетину сфери і площини, яка віддалена від її центра на 12 см, дорівнює 10π см. Знайдіть радіус сфери.

Частина третя

1. Через катет прямокутного рівнобедреного трикутника проведено площину, яка утворює з площиною трикутника кут 60° . Знайдіть кути, які утворюють дві інші сторони трикутника з цією площиною.

Паралелепіед

1. Діагональ прямокутного паралелепіпеда дорівнює d і утворює з площиною основи кут α , а з площиною бічної грані - кут β . Знайдіть площу бічної поверхні паралелепіпеда.
2. Діагональ прямокутного паралелепіпеда дорівнює d і утворює з площиною однієї бічної грані кут α . З іншою – кут β . Знайдіть площу бічної поверхні паралелепіпеда.

Призма

1. У правильній трикутній призмі $ABC A_1 B_1 C_1$ сторона основи дорівнює 8 см, а бічне ребро – 2 см. Через сторону AC нижньої основи і середину сторони $A_1 B_1$ верхньої проведено площину. Знайдіть площу перерізу.
2. У правильній чотирикутній призмі $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ сторона основи дорівнює $8\sqrt{2}$ см, а бічне ребро – 3 см. Через діагональ BD нижньої основи і середину сторони $B_1 C_1$ верхньої проведено площину. Знайдіть площу перерізу.

Піраміда

1. Основою піраміди є правильний трикутник зі стороною 6 см. Одна бічна грань піраміди перпендикулярна до площини основи, а дві інші нахилені до неї під кутом 45° . Знайдіть висоту піраміди.
2. Основа піраміди – квадрат зі стороною 12 см, а дві суміжні бічні грані перпендикулярні до площини основи. Обчисліть площу бічної поверхні піраміди, якщо її висота дорівнює 5 см.
3. Основою піраміди $MABC$ є трикутник ABC , $\angle ACB = 90^\circ$, $\angle BAC = 60^\circ$, $AC = 4\sqrt{3}$. Бічна грань MBC перпендикулярна до площини основи, а дві інші нахилені до неї під кутом 30° . Знайдіть довжину ребра MC .
4. Основа піраміди – квадрат зі стороною 9 см, а дві суміжні бічні грані перпендикулярні до площини основи. Обчисліть площу бічної поверхні піраміди, якщо середнє за довжиною бічне ребро піраміди дорівнює 15 см.
5. Основою піраміди $KMNF$ є трикутник MNF , $\angle MFN = 90^\circ$, $\angle FMN = 30^\circ$, $MN = 12$ см. Бічна грань MKF перпендикулярна до площини основи, а дві інші нахилені до неї під кутом 45° . Знайдіть довжину ребра KF .